

Reprodukční strategie gekonů: Role makroevolučních novinek i fenotypové plasticity

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Přírodovědecká fakulta
Katedra ekologie
Školitel: Mgr. Lukáš Kratochvíl, Ph.D.

Předložená disertační práce sestává z pěti společným úvodem (včetně vlastního literárního přehledu) propojených kapitol - publikací, z nichž čtyři již byly publikovány v prestižních odborných periodících, zbývající je v recenzním řízení. Jde o společné publikace dvou až tří autorů, ve dvou je Lukáš Kubička autorem prvním. Společným jmenovatelem prací předložených v rámci disertace je zaměření na reprodukční biologii gekonů, zejména pak na pozoruhodný fenomén invariantní snůšky vajec, příčiny vzniku tohoto jevu, biologické souvislosti a mechanismy spojené s jeho uplatněním a jeho důsledky pro reprodukční strategie gekonů.

Samotné ústřední téma disertace je podle mého soudu mimořádně hodné badatelského zájmu a úsilí. K pochopení komplexních souvislostí mezi interkorelovanými reprodukčními parametry šupinatých plazů, jako jsou velikost (a další atributy) samice, velikost snůšky, velikost vajec, počet vajec ve snůšce atp., jsou formy s invariantní snůškou, kdy odpadá proměnlivost jednoho ze zásadních parametrů, vynikajícím, metodologicky lépe uchopitelným modelem. Současně takový model umožňuje hodnotit důsledky vzniku příslušné evoluční novinky a přispět ke komplexnějšímu pohledu na reprodukční strategie vůbec. Dlužno je zde podotknout, že na PřFUK se v průběhu minulých let zformoval tým, který právě díky všestrannému a badatelsky namnoze velice inovativnímu přístupu k „vytěžení“ takového modelu v podobě reprezentantů ke studiu vybraných druhů gekonů dosáhl pozoruhodných a mezinárodně ceněných výsledků. K disertaci předložené práce Lukáše Kubičky jsou součástí tohoto badatelského proudu na PřFUK.

Předložená disertační studie Lukáše Kubičky je podle mého názoru vynikajícím příspěvkem k poznání reprodukčních strategií šupinatých plazů. Lukáš Kubička spolu se spoluautory za použití adekvátní metodiky (včetně příkladně kritického přístupu ke zpracování a hodnocení nashromážděných dat) získali celou řadu původních významných poznatků významně rozšiřujících naše teoretické znalosti. Výsledky jsou interpretovány v širších souvislostech a na bázi velmi solidní literární rešerše. Svým dosahem, v některých případech (např. vliv steroidů ve žlutku na sexuální determinaci) přímo

objektem výzkumného zájmu i metodologií, pak předložené práce daleko přesahují rámec herpetologie, kam logicky zapadají volbou zkoumaných modelových druhů, a právě příkladným (a tradičně plodným) mezioborovým přístupem významně obohacují i obecnější poznání ekologických a evolučně biologických principů, které souvisejí s reprodukčními a vůbec životními strategiemi, včetně vědeckého popisu příslušných mechanismů (fyziologických, genetických aj.). Myslím, že samotná vědecká kvalita podstatné části disertace byla již výmluvně doložena publikováním v renomovaných mezinárodních biologických časopisech. Dodávám, že rovněž stmelující ústřední text disertace je po formální i věcné stránce na velmi vysoké úrovni a dokládá vysokou odbornou erudici autora. Rovněž bych chtěl zdůraznit, že při studiu modelových druhů gekonů autor prokázal mimořádnou píli a chovatelské schopnosti, projevil nemalou invenci při konkrétním uspořádání pokusů a příkladně dostal i příslušným legislativním, morálním i etickým povinností.

Lukáš Kubička odevzdal kvalitní disertační práci, kterou hodnotím velice kladně. Jednoznačně doporučuji její přijetí k obhajobě.

V Praze 5. 8. 2010

RNDr. Ivan Reháček, CSc.